

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

AKTYVUMO IR DĖMESIO SUTRIKIMO SĄSAJA SU PIKTNAUDŽIAVIMU PRIKLAUSOMYBĘ SUKELIANČIOMIS MEDŽIAGOMIS

Autorė. Agota MALINAUSKAITĖ, V kursas.

Vadovas. Gyd. rez. Antanas CUKANOVAS, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Psichiatrijos klinika, Klinikinės medicinos institutas.

Tikslas. Remiantis mokslinės literatūros apžvalga, įvertinti aktyvumo ir dėmesio sutrikimo sąsają su piktnaudžiavimu priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis, priklausomybių paplitimą aktyvumo ir dėmesio sutrikimo pacientų tarpe.

Metodai. Mokslinės literatūros apžvalga iš PubMed, ScienceDirect ir Springer duomenų bazių. Mokslinių straipsnių paieškai naudotos raktažodžių „ADHD“, „addiction“, „substance abuse“, „medication“ kombinacijos. Analizuoti tik anglų kalba ir ne seniau nei prieš 10 metų išspausdinti straipsniai.

Rezultatai. Aktyvumo ir dėmesio sutrikimo pacientų tarpe, lyginant su bendrąja populiacija, kur kas didesnis piktnaudžiavimo priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis dažnis, o piktnaudžiaujančių priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis asmenų tarpe aktyvumo ir dėmesio sutrikimas labiau paplitęs nei bendrojoje populiacijoje. Vidutiniškai ketvirtadalis aktyvumo ir dėmesio sutrikimo pacientų piktnaudžiauja priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis ir net iki penktadalio priklausomybių turinčių asmenų išsamiai ištyrus nustatomas aktyvumo ir dėmesio sutrikimas. Asmenys su aktyvumo ir dėmesio sutrikimu nėra linkę į specifines priklausomybę sukeliančias medžiagas, o veikiau įvairių medžiagų vartojimą bei priklausomybes apskritai. Taip pat jiems būdinga ankstesnė piktnaudžiavimo priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis pradžia, didesnė priklausomybės išsivystymo rizika, mažesnė remisijos tikimybė bei ilgesnė gydymo trukmė iki remisijos pasiekimo. Priklausomybių dažnis didesnis negydomo aktyvumo ir dėmesio sutrikimo grupėje, o efektyvus medikamentinis gydymas sumažina tiek vartojamų medžiagų skaičių bei dažnį, tiek priklausomybių išsivystymo riziką ir mirtingumo riziką.

Išvados. Mokslinės literatūros duomenimis, aktyvumo ir dėmesio sutrikimas yra susijęs su didesne piktnaudžiavimo priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis rizika (o aktyvumo ir dėmesio sutrikimo dažnis didesnis priklausomų asmenų tarpe nei bendrojoje populiacijoje). Nors medikamentinis aktyvumo ir dėmesio sutrikimo gydymas vis dar vertinamas prieštaringai, aprašytų mokslinių tyrimų duomenimis, jis mažina priklausomybių išsivystymo ir komplikacijų riziką.

Raktažodžiai. Aktyvumo ir dėmesio sutrikimas; piktnaudžiavimas priklausomybę sukeliančiomis medžiagomis; priklausomybės sindromas.